

- ALICA BARTKOVÁ -

**MEDZI
FALOŠNÝMI
NÁHROBKAMI**

- ALICA BARTKOVÁ -

MEDZI
FALOŠNÝMI
NÁHROBKAMI

Vydavatel' Richard Lunter – KICOM

1.

Sadol si k stolu bez slnečníka. Už keď naň čašníčka – mladá žena v bielom priliehavom tričku doniesla šálku s kávou, začalo sa zmrákať. Niekoľkokrát si odpil, pozoroval okolie, keď vtom začali padať prvé kvapky. Všetci sa buď premiestnili dovnútra, alebo jednoducho odišli preč. Zostal sedieť na prázdnej terase. Dážď hustne, cez vodnú clonu sotva rozozná pohľady ľudí spoza skla kaviarne, ale cíti, ako ich doňho zapichujú.

Už sa to deje asi dva týždne – občas príde naňho slabosť, ktorá mu potichu šepká... nie, skôr mu kričí v hlave, že tu už dlho nebude. Aký iný čas, ako hodiny daždivého popoludnia, môže byť lepším časom na rekapituláciu vlastného života? Odrazu mu pripadá, že nie je čo rekapitulovať. Detstvo, dospievanie, manželka, syn, dcéra, rozvod, smrť otca, smrť matky, staroba. Aké obyčajné! Celý jeho život mu pripadá úplne jednoduchý, fádny. Komplikovanosť a jedinečnosť zmizli, zostali iba jednoduché obrysy.

Šálka sa plní dažďovou vodou, už je takmer celý mokrý a studený dážď cíti aj v topánkach. Zatvorí oči a želá si rozplynúť sa celý v daždi, stiecť s ním v malých potôčikoch do väčších, ešte väčších, do riek, do mora, alebo sa vypariť do ovzdušia, k oblohe... dostratena.

Jeden prameň stekajúcej vody je ale iný. Tmavý. Červený. Steká spod jeho svetlomodrej košele cez rifle, po nohe stoličky, na sivú mestskú dlažbu, do jej špár... Až teraz chápe zhrozené pohľady zabodávajúce sa doňho podobne ako pred časom tá tenká vec.

Čo vlastne chcel? Chcel len zachovať okamih bez zbytočného pátosu, navodiť sám v sebe pocit, že sa nič nedeje. Nechce odísť z tohto sveta ako zbabelý tvor v panike a zmätku. Chce si ešte užiť chvíľu pohody a stráviť čas normálne. To sa mu však nedarí, pretože na jeho situácii nie je nič normálne. Je mokrý do nitky, dážď mu stále bubnuje na hlavu, krváca z brucha a je objektom pozorovania ľudí v kaviarňach, z ktorých už určite niekto privolal záchranku.

Nemýlil sa. Z diaľky už počuje sirénu, a z kaviarne a baru naproti bežia k nemu traja ľudia. Takto to nechcel.

***

2.

Jeho zdravie ide dole kopcom. Kým prišiel do centra mesta, kde sa nedá ísť autom, fučal ako lokomotíva. Ešte pred polrokom, hneď po tom hroznom prípade a jeho kolapse v nemocnici, sa začal zdravo stravovať. Nijaká múka, ani údeniny či prepražené veci, ani veľa cukru a alkoholu. Vydržalo mu to skoro mesiac, ale zase sa vrátil k starým návykom. Od skvelého pocitu a kypiacej energie prešiel opäť k mizérii a vyčerpanosti.

Inšpektor Jablonský musí zase vypočuť svedkov, ktorí čakajú v kaviarni očividne nervózni. Chápe, že ich možno zbytočne zdržávajú, ale je to ich povinnosť. Vraj. Píše sa to v zákone. Von je mokro po daždi, stolička zaistená policajnou páskou, na ktorej sedela obeť, neukáže nič, zmyla sa už aj takmer všetka krv. Šesťdesiatpäťročný muž zomrel na ceste do nemocnice následkom pravdepodobne bodnej rany dlhým tenkým predmetom. Dopredu vie, že toto bude zase jedna veľká motanica.

Len čo vošiel do kaviarne, ucítil na sebe všetky kyslé pohľady, ani sa nikomu nemusel pozrieť do tváre. Zobral to od začiatku - od stolu pri okne, kde by mohli vidieť najviac. Aj keď už vedel, že nič nevideli (inak by to povedali hneď), spýtal sa ich všetky nutné otázky. Či nevideli niekoho podozrivého, niekoho, kto s obeťou bol či hovoril. Odkedy tu sedia, kedy si toho muža všimli... Samozrejme, že nič nevideli, a nič si nevšimli. Všetkých už prehládali jeho kolegovia (aj keď je viac ako pochybné, že by niekto toho muža bodol, a potom by sa pokojne usadil v kaviarni o pár metrov ďalej a pozoroval ako zomiera), a zatiaľ neznáma bodná zbraň sa nenašla. Pokračoval ďalej cez ľudí sediacich pri ďalšom stole, pri bare, pri stene... Nikto nikoho a nič nevidel, až potom, keď krv na mužovej košeli bila do očí. A na splašené výkriky tých, ktorí to zbadali ako prví, reagovali aj ostatní.

Za tie roky je už z neho aj celkom dobrý pozorovateľ a psychológ. Žena v zelenej košeli a béžovej sukni, s krvavo natretými perami, tváriaca sa ako urazený horenos je zrejme za vodou vďaka bohatému manželovi, od ktorého sa jej na prstenníku skvie veľký prsteň s diamantom. Zrejme ju, a jej peroxidovú kamarátku s veľkým a drahým náhrdelníkom zdržiava od poobedňajších nákupov.

Muž so psom pri okne je tiež nervózný, lebo sa tu zrejme iba ukryl, keď začalo liať. Dvaja muži v oblekoch s popolníkom a šálkami pred sebou, si iba odskočili z roboty na obedňajšiu kávu a cigaretu, pretože v práci isto fajčiť nemôžu. Ďalší muž hľadá do mobilu, tvári sa, že sa ho to netýka, a že ho zdržiava od dôležitých povinností. Jedna čašníčka, ktorá sotva vyzerala na osemnásť, mu povedala, že mužovi servírovala presso bez mlieka, a nič sa jej na ňom nezдалo čudné, krv vraj vtedy nebolo vidieť. Druhá, s dlhými červenými nechtami a odosobneným výzorom nič nevidela, a potvrdila mu, že kameru v ich malej kaviarni nemajú ani vo vnútri, nieto ešte von. Tri týnedžerky pri ďalšom stole prišli po škole na kávu – dve očividne kráľovné krásy, jedna zakomplexovaná uzavretá sivá myš. Presne tie tri k obeti pribehli, keď zbadali krv.

Všetkých vypočul rýchlo, celé to netrvalo ani pätnásť minút a ako predpokladal, nijakú stopu neobjavil. Zase má čudný prípad. Nevie, či ho to štve, alebo je tomu rád.

Našťastie majú mužovu totožnosť, tak treba preklepnúť príbuzných a známych, priateľov, aj nepriateľov. To už robí Tamara. Neurobí mu problém naďalej s ňou spolupracovať, aj keď im to v osobnom živote nevyšlo. Napokon ani jeden z nich tomu nedával veľkú šancu, na to sú obaja priveľkí skeptici. Pokus tu bol, ale ani nie po dvoch týždňoch usúdili, že im to viac vyhovuje ako priateľom, a v práci by iný vzťah ako priateľský aj tak nepriniesol osoh. Stále sa občas stýka s Ritou, aj keď už z nej vycítil, že už má takého vzťahu - nevzťahu plné zuby, a najradšej by to s ním skončila úplne. Niekedy si pri nej pripadá ako úbohý pes prosiaci o kosť. Je trápny. Mal by to skončiť sám.

Dofučal naspäť k autu, zapálil si cigaretu, z ktorej si štyrikrát potiahol, a zahasil. Nasadol do auta, a zavolał Tamare.

„Už to vedia?“

„Dovolala som sa synovi, a ten povedal, že ide ihneď do nemocnice. Dcéra je vraj v Rakúsku, ale dá jej vedieť, exmanželke sa neviem dovolať. Syn povedal, že býval sám, ale nikdy nevieš.“

„Daj mi adresu.“

„Veterná tridsaťosem, štvrté poschodie. Vlastne je to v centre, kúsok od tej kaviarne, kde ho našli.“

„Idem tam, ty choď do nemocnice.“

„Už som tu. Čakám, čo povie patológ.“

„Aha.“ „Ako inak,“ pomyslí si. Tamara je zase krok pred ním.

„Stretneme sa na oddelení.“

Zloží a poberie sa späť, hľadať dom s číslom tridsaťosem. U obe te sa nenašli kľúče, čo je dosť čudné, takže ak nemajú domovníka, možno bude musieť vylomiť zámku.

Chodníky sú stále mokré od dažďa, a vyzerá to, že ešte poprší. Ľudia po nich chodia, netušiac, že sa v ich blízkosti pred chvíľou stal zločin. Bol to vôbec zločin? Keby sa chcel zabiť, bolo by to určite rýchlejšie, a asi by nešiel vykrvárať kdesi pred kaviareň. Aj keď... vo svojej praxi už videl všeličo. No takmer s určitosťou to bolo cudzie príčinenie.

Po kamennej dlažbe kráča oproti nemu žena na vysokých opätkoch, jeden z nich sa dostane do špáry, noha sa jej vyvrtne, zakolíše sa a takmer spadne. On minule takmer spadol, aj keď nemal opätky. Zatočila sa mu hlava, keď sa u nich v práci pokazil výťah a on musel ísť schodmi. Držal sa steny dovtedy, kým to nerozdýchchal.

Pozera na čísla domov: šesťnásť, oproti tridsaťdva, tridsaťpäť... Staré domy, ktorých renovácia je dovolená určite iba so súhlasom pamiatkarov, musia byť drahé. Čo vlastne ten človek robil? Kolegovia hovorili, že v dokladoch mal vizitky PhDr. Stanislav Konečný – psychológ. Pri jeho práci sa musel stretávať s celou škálou psychicky narušených ľudí, motívov je teda neúrekom. Bude musieť preklepnúť jeho pacientov (ak sa dajú nazvať pacientmi, keďže nie je lekár). Konečne to nájde. Svetlomodrá omietka, historické rímasy – dom s číslom tridsaťosem. Pochybuje, že z platu psychológa by si mohol dovoliť po rozvode takýto byt. Možno je z bohatej rodiny, alebo dobre investoval... Ktovie. Pri zvončeku nájde jeho meno. PhDr. Stanislav Konečný. Zazvoní. Nič. Zazvoní znova. Nič. Musí požiadať domovníka, ak tu nejaký je, aby mu otvoril. Zazvoní nejakaj Darine Plachej, ktorá mu povie, že kľúče od bytov má Trágeľ na prvom, a otvorí. Vyšliape teda na prvé a zazvoní u Trágeľa. Spoza dverí sa ozve mohutné zaštekание. Otvorí mu malý starší muž v sivých teplákoch, pridržiavajúci vlčiaka.

„Dobrý deň. Peter Jablonský, kriminálna polícia,“ povie a ukáže odznak, na ktorý ten muž aj tak nevidí. „Vyšetrujem smrť vášho su-seda, mohli by ste mi, prosím, otvoriť jeho byt?“

„Prosím?“

Musí to zopakovať.

„A ktorého? Čo sa stalo?“

„Pána Konečného. Snažíme zistiť, čo sa stalo. Mohli by ste mi, prosím, otvoriť jeho byt? Vraj ste domovník.“

„Áno, áno... ale to je hrozné. Len včera som s ním hovoril.“

„A o čom ste sa rozprávali?“

„O ničom zvláštnom. Stretol som ho vo vchode, keď sa zlostil na dáždňik, ktorý sa mu nedal vystrieť. A na tieto daždivé dni. Nemal rád dažď.“

„A pritom umieral v daždi,“ pomyslel si. „Býval sám?“

„Áno, našľahoval sa sem asi pred desiatimi rokmi, a odvtedy tu s ním nebýval nik. Viete, ja tu bývam už odjakživa. Zdedil som byt po rodičoch, vychoval som tu deti, manželka mi umrela, a už som tu sám. Teda až na Trota.“ Poškriabe psa za uchom a ten si poslušne sadne.

Dom bez výťahu. Veď načo aj, keď má iba štyri poschodia? Stará omietka umocňuje jeho ponurosť, novú by natreli isto iba so súhlasom pamiatkového úradu, takže jej šedivosť je aj tak všetkým ukradnutá. Vrzgajúce drevené schody mu pripomínajú nepríjemný zážitok z detstva, čím viac postupujú hore, tým viac škripu, a tým viac má Peter Jablonský pred očami svojho bratranca, ktorý ho zamkol na zaprášenej povale. Každé poschodie má iba jeden byt, a pred dverami sú všade kvety v črepníkoch. Okrem bytu najvyššie - bytu obeť.

„Nemal zvieratá?“

„Nemal. Ani rybičku. Pokiaľ viem.“

Domovník odomkne byt očíslovaným kľúčom v zväzku s ostatnými a otvorí. Už dávno sa mu nestalo, že keď vchádza do bytu obeť, privíta ho ticho. Vždy sú tam už technici zaistujúci stopy, alebo uplakani príbuzní. Tu však nepočuť ani tikot hodín.

„Ďakujem,“ povie a naznačí mužovi, že ho už nepotrebuje.

„Potom stačí zabuchnúť. Dovidenia.“

Prejde cez klasickú chodbu – zrkadlo, malý stolík, na stene kalendár, kde si nepoznačil nič. Vojde do kuchyne, kde na stole leží nedojedený rožok, hrnček s vrecúškom zeleného čaju, stojan s perami a tužkami, a okuliare s hrubšími sklami. Prečo by si nechával doma

okuliare, zvlášť s takými hrubými sklami? Možno len na chvíľu niekam odbehol, a niekto ho zabil. Ale prečo potom išiel na kávu, akoby sa nič nestalo? Celé mu to nedáva zmysel.

Otvorí chladničku. Jogurty, zelenina, ovocie, nijaké údeniny, ani alkohol. Stravoval sa zdravo. Bol zrejme fit. Až kým to neschytil dlhým úzkym predmetom rovno do zdravého brucha. Peter Jablonský si uvedomí, že má na tvári sarkastický úsmev, a sám pred sebou sa zahanbí. Prejde do obývačky.

Takisto ničím zvláštna. Sedačka, televízor, malý pracovný stôl, police s knihami (romány, detektívky, psychologické kecy...) a drobnými suvenírmi. Mušľa, presýpacie hodiny, akési malé starodávne hodiny, ktoré evidentne nefungujú, fotka jeho detí, fotka jeho s deťmi, akési malé dieťa – zrejme vnúča... Na ďalšej polici je céde prehrávač, a vedľa cédečka. Šesťdesiate a sedemdesiate roky – Johnny Cash, Marvin Gaye, The Rolling Stones, Jimmy Hendrix... Ale aj klasika od Bacha cez Beethovena po Wagnera. Nič súčasné.

V pracovnom stole je zopár brožúr s ponukou jeho služieb, a notesov zapísaných pracovnými poznámkami, ktoré mu nedávajú zmysel. Nikde plánovač, či mená, skrátka nijaké poznámky, o ktoré by sa mohol oprieť. Možno mu to bude dávať zmysel, keď si ich prehliadne dôkladnejšie. Zoberie si jednu brožúru, kde hneď na prednej strane stojí: *Psychodiagnostika, psychoterapia individuálna, párová, odborné poradenstvo pre rodičov, vyšetrenia na zbrojný pas, vyšetrenia zamestnancov SBS...* Podľa toho sa mu v hlave začal črtať scenár, v ktorom oprávnenia na zbrojný pas, či robiť v súkromnej bezpečnostnej službe mohol celkom ľahko dávať na počkanie za poplatok, a tak si mohol čo-to privyrobiť na tento drahý byt. A jeho vrah sa mu pomstil za to, že takéto oprávnenie vydal nesprávnemu človeku. Ale to je predčasné, a nechce sa viazať na nijakú vidinu. Číta ďalej:

- *Psychologické vyšetrenia na žiadosť lekára, psychiatra, posúdenie psychických funkcií schopností, psychických porúch, diferenciálna diagnostika.*

- *Psychologické vyšetrenia na posúdenie psychickej spôsobilosti na nosenie a držanie zbrane a streliva.*

- *Psychologické vyšetrenia za účelom posúdenia pracovnej psychickej spôsobilosti pre výkon konkrétnej činnosti, pre pracovníkov SBS a pre účely Sociálnej poisťovne.*

- *Podporná individuálna, párová, skupinová psychoterapia pri psychických poruchách (úzkostné stavy, depresie, psychosomatické poruchy, konzultácie pre poruchy pri mu potrawy - mentálne anorexie, závislosti).*

- *Odborné psychologické poradenstvo pre vodičov motorových vozidiel (po odobratí vodičského oprávnenia pre alkohol počas jazdy).*

- *Krízová intervencia pri akútnych traumatických situáciách, podporná psychoterapia na zvládnutie záťažových situácií, nácvik relaxačných techník.*

Ktovie, koľko ľudí mu tam chodilo. Tamara vravela, že nijakú sekretárku nemal, bude sa musieť čo najskôr pozrieť do jeho „ambulancie“, či ako sa to nazýva.

Na stolíku pred televízorom leží televízny program so zakrúžkovaným filmom *Blue Velvet* od Davida Lyncha, ktorý má ísť zajtra, a ktorý si už nepozrie. On tu rieši väčšiu motanicu ako Lynch vo svojich filmoch. Keby mal režisérске schopnosti a balík peňazí, už dávno by nejaký svoj prípad sfilmoval. Niekedy je to, čo prinesie život, oveľa absurdnejšie ako produkty fantázie.

Ide do kúpeľne, kde nájde iba základné veci. Zubná kefka a pasta v pohári, strojček na holenie, voda po holení, parfum – *Trussardi Jeans*, krém a čistiace prostriedky. A práčku plnú špinavej bielizne.

Čo mu povedal tento byt o majiteľovi? Nič podstatné. Okrem toho, že žil zdravo, nemal zvieratá, ani kvety (tie nemá ani on sám) a z fotiek svojich detí poctivo utiera prach, má tento byt špecifickú vôňu. Každý byt má vlastnú vôňu – zmes jeho majiteľov, ich vecí, zvierat, roztočov, čistiacich prostriedkov, jedla... Tento má drevo-sladkastú vôňu a prímes niečoho, čo nevie identifikovať.

Nikde však nevidí počítač. Prehľadá šuplíky, skrine... nikde nič. Ako je to možné? Dnes má predsa počítač, notebook, alebo tablet takmer každý. Zvlášť keď sa živí ako on. Navyše v šuplíkoch medzi čistými papiermi a obálkami našiel nejaké cédečky, na ktorých isto nie je hudba. Tie si dal ihneď do vrečka. Nieкто musel notebook

zobrať, alebo si ho zabudol v práci, alebo... Ani si nevšimol, kedy po daždi vyšlo slnko. Svieti cez vyhrnuté žalúzie rovno na pracovný stôl. A osvetľuje čiastočky prachu presne obkresľujúcich miesta na notebook. Obdĺžnik zhruba tridsaťkrát dvadsať centimetrov mu hovorí, že tam nemohlo dlhší čas byť nič iné ako práve notebook. A teraz tu nie je.

Zazvoní mu mobil. Tamara.

„Som v jeho kancelárii.“

Niekedy má pocit, že mu číta myšlienky. „Našiel sa tam notebook?“

„Nie. Ja tu iba počítač. A kopa zložiek.“

„Určite mal notebook. Uňho doma zostalo po ňom prázdne miesto.“

„Už sme prehľadali všetko. Nie je to tu veľké. Miestnosť vyzerá ako obývačka s pracovným stolom, policou a kopou kníh. Má tu ešte malú kuchynku, a veko je na chodbe, spoločné s ostatnými, čo si to tu prenajímajú.“

„Tie zložky treba prejsť. Aj záznamy v počítači. Sústreďte sa na oprávnenia na zbrojný pas. Chcem všetky mená.“

„Prečo práve zbrojné pasy?“

„Tie mená prelustrujeme, a zistíme, či neboli zapletené v nejakých zločinoch. Mám také tušenie. Čo ak ich vydával nejakým krikákom? To by bol dobrý motív na pomstu.“

„Uf... no ako chceš. No keby nejaký cvok so zbrojným povolením od neho zastrelil niekoho, na kom mi záleží, asi by som ho tiež zastrelila. Nie bodla dlhým úzkym, mimochodom stále neznámym predmetom.“

„Možno sa mu pomstil nejaký cvok preto, lebo mu to povolenie nedal. Ľudia sú rôzni... ale to ti nemusím hovoriť.“

„Už to preháňaš.“

„Ja viem... Zisti tie mená. A všetky zložky doneste na oddelenie,“ zloží. Vie, že to povedal zbytočne, lebo Tamara by to urobila aj tak.

Ešte raz sa nadýchne arómy bytu a pokúsi sa rozpoznať, čo mu pripomína. Ani za nič si nevie spomenúť. Ešte predtým, ako odíde, prehrabe v kuchyni smetný kôš, pretože aj ten môže vydať svoje svedectvo. Nenašiel však nič, čo chcel, iba obaly od jogurtov, papie-re, vrecúška, použité utierky...

Vyjde z bytu, zatresne dvere a zide vřzgajúcimi schodmi, popri domovníkovom byte, odkial' sa ozve zařtekanie, ař von, kde mu do očí udrie slnko, nečakane ostré, akoby mu hovorilo, že nič nevie, že pre slnko a pre vesmír je rovnako múdry a podstatný ako mravec. Možno nikdy nepríde na to, čo sa Stanislavovi Konečnému stalo. No nevzdať to je jeho práca.

***

3.

Keby nerobil to, čo robí, pravdepodobne by sa nikdy nedozvedel, koľko fóbií môže existovať. Ľudia sa boja už asi všetkého. Aj sami seba. Klaustrofóbia či arachnofóbia sú už nudnou klasikou. Nastúpili fóbie z diaľkových ovládačov, z ticha, z hluku, zo sladkostí, z ligotavých vecí, z ľudí v červenom odeve, zo žuvačiek, z reklám, televízorov, objektívov, slnka, tmy, rybičiek, animovaných postáv...

Ďalej pribudli deti, ktoré sú čím ďalej, tým viac pokazené. Niekedy mu pripadá, že normálne deti bez porúch sa už ani nerodia. Nešťastní rodičia ich chodia dať vyšetriť preto, lebo sa z ničoho nič točia, vykrikujú, nevedia rozprávať, neudržia pozornosť, nič si nepamätajú, nevnímajú okolitý svet, či svojou agresiou ohrozujú okolie aj seba. Vývinová dysfázia, Aspergerov syndróm, autizmus, hyperaktivita, ADHD, schyzofrénia... Nevie, či je to civilizačná daň, alebo sa svet jednoducho zbláznil. Možno takto ľudstvo zanikne. Nemusí dôjsť k nijakej ekologickej katastrofe či extrémnym chorobám, ale o sto rokov tu možno budú už iba samí blázni, ľudia neschopní fungovať v spoločnosti, systém a inštitúcie sa začnú prirodzene rúcať, a ľudia sa navzájom vykynožia. Aj to je jedna z teórií, ktorá podľa neho nemá ďaleko k tomu, aby sa naplnila.

Svoju prácu už robí dlho. Niekedy jej dáva za vinu rozpad svojho manželstva, aj keď vie, že by sa skôr či neskôr rozpadlo aj tak. O manželstvách si už nijakú ilúziu nerobí. Ale aj tak... prísť domov a tváriť sa normálne po dni strávenom počúvaním o tom, ako ľudia nenávidia svojich manželov alebo manželky, ako majú strach vychádzať z domu, lebo ľudstvo je skazené a na každom rohu čaká smrť, ako nevedia prestať myslieť na mŕtvych ľudí, ako majú čoraz silnejúcu potrebu ukončiť svoj život, lebo je to tu celé na hovno..., tak to sa jednoducho niekedy nedá. Odpovedať na otázky, ako bolo v práci, či prečo mu nechutí zemiakové pyré, či aký film, dofrasa, budú pozerieť, bolo nad jeho sily. A jeho žena to nikdy nechápala. Mal si zobrať inú, mal si zobrať svoju spolužiačku, s ktorou chodil ešte pred ňou, a ktorá bola viac ako on. No potom stretol Eriku, ktorá bola takmer jeho opak (zrejme je trochu pravdy na tom, že protiklady sa priťahujú), bezhlavo sa do nej zamiloval, a po dvoch rokoch si ju zobral. Stokrát si to vyčítal, vedome aj podvedome, teraz už vie,

že taká zamilovanosť je až trápny chemický proces, ktorý dlho nevydrží, zostane len spomienka, ku ktorej sa už nikdy nepriblížite, a po vašom boku človek, ktorý vám nerozumie. No čo... mohol dopadnúť aj horšie. Majú predsa dve krásne deti, a to za to snáď stálo.

Je ráno, pozerá sa na rozpis „pacientov“, o pätnásť minút má zase prísť Katarína Suchá, rozmaznaná kača, ktorá nevie, čo so sebou, tak chodí k nemu každý týždeň rozprávať to isté. Už jej chcel povedať, že ho nepotrebuje, že jej nič nie je a nech sa v živote sústreďí na nejakú činnosť, ale peniaze sa mu vždy hodia, tak to nechal tak. Rozhodol sa odložiť kladivo reality a neroztrieskať sklenenú bublinu, v ktorej sa nachádza. No tá bublina je priehľadná, a ona aj tak vie, aká realita je za ňou. Je to taká vzájomná nevy povedaná dohoda – ona sa necháva unášať sebaklamom, a on si za to inkasuje. Čuduje sa, že nechodí rovno k psychiatrovi, ale k nemu, pretože on lieky predpisovať nemôže. Tých, ktorí ich potrebujú, odporučí k psychiatrovi, ktorý im ich predpíše. Ženy ako ona sa zvyknú nadopovať antidepresívami, aby prežili svoj „ťažký“ nudný život bez zmysluplnej činnosti, a dali pokoj svojim manželom. No táto nie. Možno je iba natoľko lenivá, že sa jej nechce zmeniť ani tento bod v jej živote. A v podstate jej to vyhovuje.

Ďalej má „sedenie“ na 10 : 30 s pätnásťročným chlapcom, na ktorého sa teší asi najviac, a poobede so šestnásťročným, ktorý sa bojí asi všetkého. Nemá paranoju, je iba nadmieru bojzlivý. Občas má pocit, že jeho strach nie je neopodstatnený. V podstate má pravdu. Kedykoľvek môže za rohom číhať násilník so zbraňou (má problém zabočiť sám za roh nejakej budovy), v jedle sa môže vyskytnúť baktéria, ktorá vás zabije (kŕmi sa iba jedlami z mikrovlnky, v ktorých jej žiarenie zničí všetky baktérie), vlastne sa všade môže vyskytnúť baktéria, ktorá vás zabije (preto si neustále kydá na ruky dezinfekčný gél). Občas nezabudne spomenúť, že ho môže zabiť lietadlo, ktoré spadne rovno na budovu, v ktorej sa nachádza, alebo kométa, alebo... Niekedy má pri ňom pocit, že paranoja či psychóza je iba do hĺbky preskúmaná realita. A lepí sa aj naňho.

Dopije kávu a ide si prepláchnuť zuby ústnou vodou, pretože ak by nemal svieži dych, mohol by stratiť u klientky dôveru. Pripraví sklenený džbán s vodou, citrónom a mäťou, dva poháre – jeden pre klientku, sadne si za stôl, a za chvíľu počuje zvonček.

„Dobrý deň, Katarína. Ste tu na minútu presne.“

„Ja viem, nerada čakám, tak ani ja nikoho nenechávam čakať.“

Je to pravda. Je síce, aká je, ale toto je jedna z jej cností. Ostatní pacienti meškajú niekedy aj pätnásť minút, a on potom nevie, ako si má účtovať hodinu. Občas má podozrenie, že to robia naschvál.

„Sadnite si,“ povie a naleje jej pohár vody. „Tak, čo máte nové?“

„Ale nič, pán doktor, všetko je po starom, a mňa ide poraziť. Prisahám Bohu, že raz ma z neho porazí!“

Volá ho doktor, akoby bol doktor medicíny, aj keď jej už veľakrát povedal, že ním nie je. A tým, z koho ju porazí, myslí jej manžela, ktorý jej dopraje všetok luxus, aký jej napadne, až na to, že má zrejme toľko mileniiek, že mu na ňu nezostáva čas.

Nepovedal nič, len sa pousmial, a čakal, kým sa vyrozpráva.

„V piatok mi povedal, že ide na služobku do Nemecka, a príde o týždeň. Prišiel však domov včera opitý ako čík, vraj ho z cesty odvolali. No ja dobre viem, že nešiel na služobku, že bol zase za nejakou štetkou, s ktorou flámoval tri dni. Hajzel jeden! Ja to už nevydržím, pán doktor!“

„Ale vydržíš,“ pomyslí si. Dobré vie, že bez jeho peňazí by bola stratená, a nech je, aký je, jeho peniaze ju držia v pohodlnosti. No vyjde z neho iba: „Hm...“

„Minule som ho videla. Videla som ho s tou jeho blond'avou kra-
vou, ktorá mu robí akože sekretárku. No je to iba obyčajná kurva. Išli na obed do reštiky v centre, a ja som ich videla cez okno kaviar-
ne. Bola som s kamarátkou a skoro som sa od hanby prepadla, lebo ona ich zbadala prvá. Vraví mi: „Pozri, nie je tamto tvoj muž?“ Až ma zamrazilo, pán doktor. Chcela odo mňa, aby som išla za ním, ale ja som nechcela, je to predsa pod moju úroveň – robiť nejaké škandály.“

No to určite... keby za ním išla robiť scény, rozvod by bol zrejme na spadnutie, a pod jej úroveň by bolo skôr žiť bez luxusu.

„Neskôr ste sa mu o tom nezmienili?“

„Nie. Chcela som, ale v ten večer prišiel domov s tým, že mi ko-
nečne kúpi nové auto, pretože to, čo som mala, bolo naozaj otrasné. Myslím, že mal výčitky. Tak som to nechala tak.“

A tak jej to vyhovuje. Manžel s výčítkami je určite štedrejší ako bez nich. Čo chce potom od neho? Rozhrešenie? Schválenie jej po-

stoja? Chce, aby všetko bolo podľa nej, aj keď to tak byť nemôže? Nemôže mať predsa všetko! Ale to je jasné aj jej, a zaplátať tú dieru poznania chce práve uňho. Áno... presne o to jej ide.

Je úplne jedno, čo hovorí. Už ani nevníma, čo hovorí, iba vidí, ako otvára a zatvára ústa, afektovane klipká očami s umelými riasami, chytá si čelo rukami s dlhými gélovými nechťami a vidí zbytočnú, frustrovanú, hlúpu existenciu, akou je v podstate väčšina ľudí. Nie je takmer nijaký rozdiel v tom, či je niekto bohatý alebo chudobný, úspešný či lúzer, múdry alebo hlúpy... všetci sú v behu života, vo svete, ktorý raz tiež zanikne, úplne zbytoční. Keď mu toto zas príde na um, opäť ho prepadne skepsa.

„Pán doktor, ste v poriadku?“ pýta sa Katarína Suchá, a preberie ho z úvah, pri ktorých zrejme vyzeral úplne mimo.

„Samozrejme, pokračujte.“

„Ja už skrátka naňho nemám nervy!“

„Neuvažovali ste nad rozvodom?“ vypadne z neho odrazu. Nechcel to povedať, len sa počul akoby sedel vedľa seba a hovorí to jeho druhé ja.

„Ale áno, stokrát. Ale najal by si takých právnikov, že by mi možno nenechal nič.“

„Ale dobrého právnika by ste si mohli najat' aj vy.“

„To je pravda... No nie je isté, ako by to dopadlo,“ povie zamyslene, s odstupom, je jasné, že jej nie je po vôli baviť sa o rozvode.

„Katarína, musíte si uvedomiť, čo je pre vás dôležité. Či vzťah s vaším manželom, alebo jeho peniaze. Niekedy je dôležité určiť si priority.“ Zase nevie, ako to z neho vyliezlo. Vždy iba znáša nechutné omáčky pacientov, z ktorých sa nikdy nevynoria, kým sami nebudú chcieť. No on, dofrasa, nie je jej tupá kamarátka, ktorá ju bude donekonečna počúvať a iba pritakávať!

Trochu prekvapene naňho pozerá, prehrabe sa vo vlasoch, ktoré sú aj o deviatej ráno dokonale upravené, lesklé a navlnené, a vlastne stále rovnaké, až občas uvažuje, že je to parochňa. Nečakala, že jej to povie na rovínu. Po záplave dookola sa opakujúcich rečí odrazu nevie, čo povedať.

„Tak...?“

„Tak... čo?“ Zahniezdi sa a opäť si prehrabe vlasy.

„Ako to je?“

„Ja... neviem,“ povie potichu a sklopí zrak.

Jasné, že vie. Že nikdy nebude schopná rozviesť sa s mužom, kým ju sám neodkopne. Jemu by síce tiež nebolo po vôli delenie majetku, ale on by to prežil, zarábala by ďalej, na mladšiu, krajšiu a rovnakú zlatokopku ako ona. A ona by si do smrti musela vystačiť s tým, čo by vysúdila, pretože v živote si sama nezarábala.

„Tak si to premyslite do budúceho stretnutia,“ povie a naznačí, že ich čas vypršal.

Katarína Suchá odišla, asi prvý raz trochu sklamaná, že iba tupo nepritakával a nepovedal, čo chcela počuť. Chcela od neho súhlas s tým, ako žije, ako má vydržať nevery toho sviniara manžela, lebo jej nič iné, trpiteľke, nezostáva. No pravdou je, že zostáva. A možno prvý raz ju od niekoho počula.

Keby sa išla pozrieť aj do iných častí sveta, nielen do päťhviezdičkových hotelov v luxusných rezortoch, možno by zmenila svoj postoj. Keby videla hlad, biedu, choroby a beznádej bezprostredne na vlastné oči, začala by konečne vidieť svet inak. No takto si myslí, že zažíva existenčný debakel, aj keď vlastne o nič nejde.

Napije sa vody z plného pohára, ktorého sa ani nedotkla a dostane strašnú chuť si zapáliť, aj keď nefajčil už roky. Snaží sa žiť zdravšie, pretože spôsobom, akým žil pred zopár rokmi, by sa dlho nedožil. Vždy ho najviac vedia vytočiť hlúpi, rozmazaní ľudia, ktorí iba z nudy nevedia, čo so sebou. Zato narušení ľudia ho celkom bavia. Sú zaujímaví. Preto sa vlastne stal psychológom. Baví ho vkrádať sa do ich mysle, vidieť svet z ich perspektívy, a porovnávať ho so svojím. Neraz sa pristihol, ako sa mu do mysle vkráda podozrenie, že to on sa pozerá na veci zo zlého uhla. To vždy radšej ihneď zahnal.

Začína sa tešiť na svojho ďalšieho klienta, pretože ten sotva môže za to, v akom stave sa nachádza. Chodí k nemu iba doobeda, aj keď vždy musí vynechať školu, pretože poobede má väčší pocit úzkosti. Raz mu povedal, že za všetko môžu rodičia. Keď sa nad tým zamyslí, naozaj za všetko vo vašom živote môžu rodičia. Privedú vás na tento svet, odovzdajú vám svoje gény, proti ktorým ťažko môžete bojovať, vychovávajú vás v prostredí, ktoré nemôžu úplne ovplyvniť, a keď áno, tak nie vždy dobrým smerom. „Za všetko môžu rodičia,“ pristihne sa, ako to nahlas povedal.

Lukáš Luk – chlapec, na ktorého čaká, netrpí až takou mierou úzkosti, aby bral antidepresíva, tak chodí k nemu každý týždeň, niekedy raz za dva. Chodí k nemu už asi rok a pol, a za ten čas sa nedopátral k tomu, v čom je skutočný problém. Má pravdu v tom, že za to môžu rodičia, no ešte nevie, ako konkrétne. Úzkosť je hlboko podmienený návyk, a väčšinou pochádza z potláčaných, nevyriešených zážitkov v detstve. Najbližšie, k čomu sa dostal, boli iba útržky – letné popoludnie, vôňa sena, slnko, hmyz, odrazu tma a ticho... Asi päťkrát ho dostal do mierneho stavu hypnózy, do hlbokého podvedomia, kde si spomínal na detstvo. Vždy hovoril o lete, teplu, slnku, sene, a odrazu o tme a tichu, z ktorého nevedel vyjsť von. Naučil ho relaxovať pomocou hlbokého dýchania, meditácie a vizualizácie upokojujúcich scén. Spýtal sa ho na jeho najpríjemnejší zážitok. Povedal, že pocit z detstva, keď sa zobudil v zasneženom ráne na Štedrý deň v teplej posteli, a tešil sa na darčeky.

„Keď budeš mať pocit, že sa stane niečo zlé, dýchaj, ako som ti povedal, zavri oči, a spomeň si na to vianočné ráno,“ povedal mu vtedy, ale Lukáš to určite nerobil, aj keď povedal, že hej, a že to pomohlo. Vie, kedy klame. Myslí, že mu chcel iba urobiť radosť a nahovoriť aj sebe, že sem nechodí zbytočne.

Dúfa, že raz z neho traumy dostane.

***

4.

V celej ulici je iba jedna mestská kamera, ktorá ho zaznamenáva, ako kráča smerom ku kaviarni. Kráčal pomaly, sám, nič čudné. Nižaká krv, nik, kto by ho bodol. Musel ho však bodnúť chvíľu predtým, ako prišiel do kaviarne, pretože dlho by to s takým zranením nevydržal. Čo to bol za predmet však stále nevedia. Patológ povedal, že dlhý, úzky, a pravdepodobne kovový. Niečo ako ihlica na štrikovanie, ale veľmi tenká. Možno to naozaj bola ihlica na štrikovanie.

„Nieкто ho musel bodnúť ešte tesne predtým,“ povie Tamara to, čo si myslel aj on.

„Ako je možné, že kamera v ďalšej ulici už týždeň nefunguje?! Takto ani nevieme, odkiaľ išiel. Či zľava alebo sprava. Či vyšiel z nejakého domu, alebo odkiaľ vlastne...“

„Výpadok bol riadne nahlásený pred týždňom, ale tá firma si našla sto výhovoriek na to, prečo kamera ešte nie je zapojená.“

„Čo ešte máme?“

„Prezreli sme mu mobil. Posledné volané číslo bolo včera s objednanou klientkou na vyšetrenie dieťaťa, ktorá stretnutie musela zrušiť. Ešte predtým volal s dcérou. Esemesky tiež s dcérou.“

„V akom znení?“

„Mali mať akési rodinné stretnutie tento víkend. Dcéra so synom mali ísť k nemu.“

„Ani nevieš, ako z vecí rýchlo vzíde,“ povedal, pričom sa pozeral na ňu. Nemyslel to tak. Teraz to vyzerá, že narážal na ich vzťah, ktorý skôr skončil, ako začal, ale to mu v tej chvíli ani neprišlo na um. No Tamara ho pozná dosť na to, aby pochopila, že na to nenarážal.

„Bývalá už o tom vie?“

„Íšla za synom do nemocnice.“

„Treba ju vypočuť.“

„Mám ísť za ňou?“

„Ktovie, či tam ešte bude... Môžeš jej zavolať, aby prišla sem.“ Je pravda, že na policajnú stanicu ťahajú iba podozrivých, za ostatnými sa vždy niekam musia trepať oni. No on už má toho plné zuby. Je predsa bývalá manželka, a tie majú vždy dostatok dôvodov zabíť bývalého. Alebo by ich aspoň mohla naviesť na stopu. „Nech sem

príde aj so synom,“ povie rázne, napriek Tamarinmu pochybovač-nému pohľadu.

Pozrie von oknom, kde apríl potvrdzuje svoju bláznivosť. Opäť leje ako z krhly, a je si istý, že za chvíľu bude zase svietiť slnko. Ako- by sa živly na ňom zabávali, a on sa im musí postaviť, rovnako ako tomuto prípadu, kde nie je jasné takmer nič.

Z bývalej aj tak nič nedostane, možno nejaké problémy spomenul deťom, ale ak sa to týka jeho práce, tak by s nimi o tom nemohol hovoriť. Odrazu mu príde na um jeho bývalá žena. Čo by o ňom po- vedala, keby teraz zomrel?

Nič. Možno iba, že bol policajný inšpektor, a že sa s jeho pred- časnou smrťou dalo počítať. Jeho syn by asi smútil dlhšie, no z jeho smrti by sa tiež spamätal. Peter. Musí mu zavolať. Už to odkladá dva týždne, a ani nevie ako sa má. Do školy chodí, to vie, aj že sa mu zahojila ruka po tom nešťastnom tetovaní, ale ako sa má skutočne, čo prežíva, čo sa sním deje, to netuší.

„Peter!“ zvolá Tamara. Asi sa zdal mimo.

„No?“

„Prídu sem.“

Počkajú teda na rodinnú delegáciu. Keď bol mladý, myslel si, že čakanie na čokoľvek v policajnej práci nemá čo robiť. Až neskôr zis- til, že čakanie je niekedy najlepšou cestou, ako vyriešiť prípad. No aj tak ho neznáša. Ale vlastne ani nevie, kde by sa teraz pohol ďalej. Doslova. Uvedomí si, že celý čas ho paralyzuje akýsi smrad. Je to od ich kolegov, ktorí smrdia ako zmoknuté psy. Prečo tu vždy, keď prší, smrdí ako v psiarni?! Sú predsa ľudia! A sprchujú sa. Teda... aspoň myslí, že sa sprchujú. No prečo to tu teda smrdí ako v psiar- ni?! Nemôže sa predsa spýtať vlastných kolegov, či sa sprchujú!

„Necítiš to?“

„Čo?“ Tamara naňho pozerá čoraz častejšie ako na blázna.

„Ten smrad! To tu nik nevie vyvetrať?“

Ráznym krokom prejde k oknu, otvorí ho dokorán, potom vyjde na chodbu, a spraví to isté. Aj keď leje a dnu sa vnorí akurát vlhkosť. Tamara naňho podozrievavo zíza, ale na zlomok sekundy na jej za- mračenej tvári videl súhlas. Nezdá sa mu to. Je tu smrad!

O hodinu a pol vo vyšetrovacej miestnosti už smrká bývalá man- želka. Trochu mu pripomína jeho vlastnú bývalú, ani nie výzorom,